

นางสาวรัตนสุดา ต้นศรีสกุล รองอธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ

“

บทบาทการขับเคลื่อนภารกิจของกรมวิทยาศาสตร์บริการ
ที่เกี่ยวข้องกับระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ
(National Quality Infrastructure: NQI)

”

ผลงานโดดเด่นของกรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เป็นหน่วยงานที่ให้บริการตรวจสอบรับรองสินค้าและบริการ ได้เตรียมความพร้อมด้านวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ ออกสู่ภาคอุตสาหกรรมเพื่อสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์และนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง **โดยการนำระบบโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ (National Quality Infrastructure: NQI)** มาใช้ในการยกระดับการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งจะต้องผ่านกระบวนการรับรองในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านมาตรฐานที่จะช่วยในการวิเคราะห์ ทดสอบ การกำหนดมาตรฐาน การรับรองระบบงาน การตรวจสอบและรับรอง และการกำกับดูแลตลาด ซึ่งจะทำให้การทำงานเกิดการเชื่อมโยงของระบบที่จะนำไปสู่การยกระดับให้สินค้าไทยได้รับการพัฒนาทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสร้างความเชื่อมั่นให้กับตลาดผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งระบบ NQI เป็นปัจจัยสำคัญในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศ

ภารกิจของ วศ. มีหลายด้าน โดยเฉพาะการทำหน้าที่เป็นฟันเฟืองสำคัญในงานด้านรับรองระบบงานห้องปฏิบัติการให้กับหน่วยตรวจสอบและรับรองของประเทศ โดยองค์การระหว่างประเทศให้การยอมรับร่วม วศ. นำความเชื่อมั่นผลตรวจวิเคราะห์สินค้าและบริการไทยสู่ระดับสากล **พร้อมทั้งประกาศอย่างเป็นทางการว่า วศ. โดยสำนักบริหารและรับรองห้องปฏิบัติการ ได้รับการยอมรับร่วมด้านการรับรองความสามารถผู้จัดโปรแกรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการตามมาตรฐาน ISO/IEC 17043 เป็นหน่วยงานเดียวในนามประเทศไทยที่ได้รับการยอมรับร่วม** ส่งผลให้ผู้จัดโปรแกรมทดสอบความชำนาญห้องปฏิบัติการที่ได้รับการรับรองความสามารถจาก วศ. จะได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ นับว่าประเทศไทยเป็นผู้จัดโปรแกรมฯ ที่ได้รับการรับรองเป็นลำดับที่ 4 จาก 13 ประเทศในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และเป็นลำดับที่ 1 ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน เพิ่มความเชื่อมั่นในการประกันคุณภาพผลการตรวจวิเคราะห์คุณภาพสินค้าและบริการไทยในระดับสากล ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 21 กรกฎาคม 2563 ส่งผลให้ผู้ผลิตวัสดุอ้างอิงที่ได้รับการรับรองจาก วศ. เป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ

จุดแข็งอีกด้าน คือ บทบาทของศูนย์ทดสอบวัสดุผสมผสมอาหารของอาเซียน **ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการที่ปรึกษาของอาเซียนด้านมาตรฐานและคุณภาพให้ทำหน้าที่เป็นห้องปฏิบัติการอ้างอิงด้านอาหารของอาเซียน สาขาวัสดุผสมอาหาร** ซึ่งมีภารกิจในการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการอ้างอิงของประเทศสมาชิกอาเซียน ยกกระดับมาตรฐานห้องปฏิบัติการและลดความซ้ำซ้อนในการทดสอบสินค้าระหว่างประเทศผู้ผลิตและประเทศนำเข้า เป็นการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน

นอกจากนี้ วศ. ได้รับมอบหมายจากกระทรวงพาณิชย์ให้ออกใบรับรองการวิเคราะห์ทดสอบ Certificate of Analysis หรือ COA ให้แก่สินค้าวัสดุผสมอาหาร 6 ประเภท ได้แก่ พลาสติก เซรามิก แก้ว ซิลิโคน ไม้ และโลหะ เพื่อส่งเสริมการส่งออกให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศคู่ค้าและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค โดยที่ผ่านมามีผู้ประกอบการผลิตวัสดุผสมอาหารยื่นขอ COA เพื่อการส่งออกไปประเทศต่าง ๆ เช่น ตุรกี เปรู อินโดนีเซีย

ในอนาคตการขับเคลื่อนงานและการปรับเปลี่ยนองค์กรของ วศ. จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศอย่างไร

ที่ผ่านมา วศ. มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตของประเทศไทยด้วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) ซึ่งตลอดระยะเวลา 129 ปีที่ผ่านมา มีการพัฒนางานหลายด้าน เพื่อตอบสนองต่อนโยบายและภารกิจที่หลากหลาย โดยผลักดันงานวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้น มุ่งให้ความสำคัญการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ทดสอบครอบคลุมตามมาตรฐานรองรับอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมใหม่ เพื่อให้สามารถตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้า สร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาห้องปฏิบัติการ การพัฒนาการทดสอบความชำนาญ การพัฒนาสร้างศักยภาพของบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งข้อมูลสารสนเทศด้าน วทน. รวมทั้งการถ่ายทอดความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สู่ภาคการผลิตชุมชน อันจะนำไปสู่ความสามารถการแข่งขันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

ปัจจุบัน วศ. มีการขับเคลื่อนงานบริการในหลายมิติ อาทิ การขยายเครือข่ายการให้บริการวิเคราะห์ ทดสอบ สอบเทียบของ อว. ไปยังมหาวิทยาลัยในภูมิภาค ด้านการพัฒนาศักยภาพห้องปฏิบัติการของมหาวิทยาลัยในพื้นที่ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล และด้านการทำวิจัยร่วมกัน เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาท ภารกิจ และการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมไปพัฒนาประเทศ ซึ่งแน่นอนว่าการดำเนินการครั้งนี้จะตอบโจทย์การทำงานของบุคลากร และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น **สอดคล้องกับบทบาทสำคัญที่หน่วยงานได้รับมอบหมายให้เป็นตัวกลางเชื่อมโยงประสานและขับเคลื่อนโครงสร้างพื้นฐานทางคุณภาพของประเทศ หรือ NQI ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยยกระดับการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐานในทุกมิติ ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทย และผลักดันให้นวัตกรรมไทยสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล**